

ΤΟ Καλέμι

ΤΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ Ε/Κ ΚΑΙ Τ/Κ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ «ΕΝΩΜΕΝΗ ΚΥΠΡΟΣ» (ε/κ τμήμα)

Τεύχος 3
Νοέμβριος 2008

Περιεχόμενα

Σελ. 2

Γιατί Καλέμι;
Τι σημαίνει για μας.
του Κώστα Κάππα
Ώρα να καταργηθούν
οι μαθητικές παρελάσεις
του Πολυ Νικολάου

Χαιρετισμός του Γ.Γ. της
ΚΤΟΕΟΣ για το Καλέμι
Ταχίρ Γκιιοκσεμπέλ

Σελ. 3

Το κύκνειο άσμα του
εθνικισμού
του Γρηγόρη Ιωάννου

Σελ.4

Οι Εθνικιστές Φοβούνται την
Ιστορία της 'Αγωνιστικής'
τους Καριέρας
του Χρίστου Αχχιώτη

Σελ. 5

Ο όρκος στη σημαία
των Παύλου Παύλου

Σελ. 6

Ο «Φιλελεύθερος» σκλάβος
της διχοτομικής μιζέριας
συντακτών του
του Κωστή Αχχιώτη

Σελ. 7

Υιοθέτηση της ηλεκτρονικής
μάθησης: Από την
πρόκληση στην πράξη
του Πόλη Άνιφτου

Σελ. 8

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ:
Ενθαρρυντική εξέλιξη
για μια διαφορετική μέθοδο
διδασκαλίας της Ιστορίας

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ:
Επίσκεψη ε/κ εκπαιδευτικών
σε τ/κ σχολεία

ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗΣ - Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΥ ΧΩΡΙΖΕΙ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΥ ΕΝΩΝΕΙ

Ναι μπορούμε

Πάνω από διακόσια άτομα, κυρίως εκπαιδευτικοί Ελληνοκύπριοι, Τουρκοκύπριοι και όχι μόνο, γέμισαν ασφυκτικά την αίθουσα του Χόλιντεϊν στην οποία έγινε η συζήτηση για το Σχολείο της Συμφιλίωσης. Η ελπίδα ότι οι εκπαιδευτικοί της Κύπρου μπορούν να βγάλουν τη Παιδεία μας από το τέλμα της διχοτομικής μέγγενης και να οικοδομήσουν τη νοοτροπία του αλληλοσεβασμού και της ειρήνης ανάμεσα στα παιδιά όλων των κοινοτήτων, γέμισε την αίθουσα.

Ναι μπορούμε, μπορούμε να χτίσουμε το σχολείο της ειρήνης. Ναι μπορούμε να ενσωματώσουμε στο σχολείο μας όλους τους σύγχρονους ευρωπαϊκούς στόχους. Ναι μπορούμε να βγάλουμε το σχολείο μας από την τριτοκοσμική του αδράνεια. Και ναι, αυτή η δουλειά όπως απέδειξαν οι ομιλητές πρέπει να γίνεται και στην Κύπρο και στην Ελλάδα και στην Τουρκία, αλλά χωρίς να χρησιμοποιεί ο ένας τον άλλο ως άλλοθι για την δική του καθυστέρηση.

Η συνεργασία των εκπαιδευτικών των τριών χωρών

μπορεί να βοηθήσει σε σημαντικό βαθμό την οικοδόμηση της ειρήνης στη περιοχή μας και στον απεγκλωβισμό των κοινωνιών μας από τα αδιέξοδα του εθνικιστικού μίσους.

Την εκδήλωση διοργάνωσε η Πλατφόρμα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων Εκπαιδευτικών «Ενωμένη Κύπρος». Ο ακριβής της τίτλος ήταν: «Για το σχολείο της Συμφιλίωσης- Η Ιστορία που χωρίζει και η Ιστορία που ενώνει» και πραγματοποιήθηκε στις 9 Οκτωβρίου στο Holiday Inn στη Λευκωσία.

Ομιλητές ήταν η Χριστίνα Κουλούρη, καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, ο Μουτλού Οζτούρκ, καθηγητής Μέσης Εκπαίδευσης στην Κωνσταντινούπολη, Ο βουλευτής του ΑΚΕΛ Τάκης Χατζηγεωργίου

και ο Γιοσέλ Βουράλ, επίκουρος καθηγητής στο πανεπιστήμιο Ανατολικής Μεσογείου. Συντονιστής ήταν ο Παύλος Παύλου στέλεχος της Πλατφόρμας.

Στην εκδήλωση υπήρχε ταυτόχρονη μετάφραση, γεγονός που έδωσε την ευκαιρία για διάλογο και κάποιες τοποθετήσεις παρά το προχωρημένο της ώρας.

Την εκδήλωση χαιρέτισαν η Χαρά Μακρυγιάννη εκ μέρους του Ομίλου Ιστορικού Διαλόγου και έρευνας, ο Ταχίρ Γκιιοκσεμπέλ (ΚΤΟΕΟΣ, Συντεχνία των Τουρκοκυπρίων εκπαιδευτικών Μέσης), ο Σιενέρ Ελτζίλ (ΚΤΟΣ, συντεχνία των Τουρκοκυπρίων δασκάλων) και ο Κωστής Αχχιώτης εκ μέρους του ελληνοκυπριακού τμήματος της Πλατφόρμας Ε/Κ- Τ/Κ εκπαιδευτικών «Ενωμένη Κύπρος».

Καλέμι το, ουσ.

1. γραφίδα από καλάμι, παλαιότερο μέσο γραφής.
2. κοπτικό εργαλείο που χρησιμοποιούν ορισμένοι τεχνίτες, μαραγκοί, λιθοξόοι.
“πέτρα... πολύ όμορφη και δουλεύεται καλά με το καλέμι” (Κόντογλου) (συνών. σμίλη).
[τουρκ. Kalem <κάλαμος, πένα]

(Νέο Ελληνικό Λεξικό, Εμμ. Κριαρά, Εκδοτική Αθηνών, 1995)

Το Καλέμι Γιατί Καλέμι; Τι σημαίνει για μας.

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΚΑΠΠΑ

Μια λέξη που είναι δηλωτική της όσωσης των γλωσσών και κατ' επέκταση των ανθρώπων και των κοινωνιών, το άλλο πρόσωπο της Κύπρου, των αλληλεπιδράσεων, της πολυσήμαντης και πολυεπίπεδης ιστορίας μας, της συνύπαρξης και της συμβίωσης.

Ο κάλαμος, η γραφίδα, η σμίλη του λιθοξόου, του πελεκητή.

Σύμβολο και όνομα του εντύπου της πλατφόρμας Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων εκπαιδευτικών, που εδώ και τέσσερα χρόνια προσπαθεί να διαμορφώσει και να αρθρώσει το λόγο της ειρηνικής συνύπαρξης και της επανένωσης. Το σμίλαρι και το εργαλείο που θα δουλέψουμε, λαξέψουμε την πέτρα, τις ψυχές και τις συνειδήσεις με σκοπό την επανένωση του νησιού μας.

Είναι ο Ορθός Λόγος, μακριά από φανατισμούς και στερεότυπα που έχουν εγκλωβίσει τη σκέψη μας, την Παιδεία και τον τόπο στα τραγικά αδιέξοδα και τον έφεραν στο κατώφλι της διχοτόμησης, η πελεκητή πέτρα του ορθού λόγου λοιπόν.

Η πένα του γραφιά, που γίνεται το καλέμι του οικοδόμου, του μαραγκού. Το ζητούμενο η συμμαχία των εκπαιδευτικών με τους ανθρώπους του καθημερινού μόχθου.

Το Καλέμι κράτησε την υπόθεση επαναπροσέγγιση, την επαφή με τους Τ/Κ δάσκαλους και καθηγητές, σε καιρούς δύσκολους και υστερικούς, χωρίς να καβαλήσει το καλάμι.

Προσδοκώντας σε καιρούς τωρινούς και μελλοντικούς όπου θα μας συνοδεύουν όλες οι φωνές αυτού του τόπου με μουσικές από το καλάμι ενός ney.*

* Πνευστό μουσικό όργανο

Ώρα να καταργηθούν οι μαθητικές παρελάσεις

ΤΟΥ ΠΟΛΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Στο Σχολείο το οποίο οραματιζόμαστε δεν μπορούν να υπάρχουν διακρίσεις για τη συμμετοχή των μαθητών σε σχολικές δραστηριότητες, σύμφωνα με το παράστημα, την τήρηση του ρυθμού στο βήμα, την άψογη εμφάνιση ή πολύ περισσότερο τη συγκομιδή βαθμών.

Οι μαθητικές παρελάσεις θυμίζουν ανελεύθερα, στρατοκρατούμενα καθεστώτα και αποτελούν εκδηλώσεις μιας αναχρονιστικής αντίληψης και βρίσκονται σε σύγκρουση με τις σύγχρονες παιδαγωγικές αντιλήψεις που πρέπει να διέπουν τη λειτουργία του Σύγχρονου Δημοκρατικού Σχολείου.

Υπάρχουν άλλοι, πιο αποτελεσματικοί τρόποι για να καλλιεργήσουμε την ιστορική μνήμη και να βοηθήσουμε τους μαθητές και μαθήτριες να εμβαθύνουν στο νόημα των ιστορικών γεγονότων. Όπως τώρα, με τη συνολική ανανέωση του μαθήματος της Ιστορίας, που επιδιώκεται με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, τόσο στο περιεχόμενο όσο και στις διδακτικές μεθόδους, το μάθημα θα επικεντρώνεται στην αναζήτηση της ιστορικής αιτιότητας και θα αποσκοπεί στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και της ιστορικής συνείδησης των νέων με στόχο να κατανοήσουν οι μαθητές το πλαίσιο των αξιών που δικαιώνουν τους αγώνες για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, για ελευθερία, ανεξαρτησία και κοινωνική δικαιοσύνη.

Η διοργάνωση μαθητικών παρελάσεων στην Ευρώπη, εκτός από τη χώρα μας μόνο στην Ελλάδα παρατηρείται. Εθνικές επετείους, βέβαια, γιορτάζουν και στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης, μόνο που ο εορτασμός αυτός δε συνοδεύεται από την συμμετοχή των μαθητών των σχολείων. Στη Γαλλία, για παράδειγμα, στην εθνική επέτειο της 14ης Ιουλίου, τα Ηλύσια Πεδία γεμίζουν με στρατιωτικές δυνάμεις, όχι όμως με μαθητές σχολείων. Στην Αγγλία, στις 11 Νοεμβρίου κάθε έτους, εκπρόσωποι μαθητών όσων σχολείων επιθυμούν, απλώς καταθέτουν στεφάνια στο μνημείο για τα θύματα των πολέμων. Στη Γερμανία, με το βαρύ παρελθόν στο θέμα της στρατιωτικοποίησης της νεολαίας, δεν μπορεί να υπάρξει θέμα μαθητικών παρελάσεων, ενώ, στην Ιταλία, κατά την ημέρα του εθνικού εορτασμού γίνεται μόνο στρατιωτική παρέλαση.

Στην Κύπρο με τις ιδιαιτερότητες που υπάρχουν πρέπει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού να προχωρήσει άμεσα στην κατάργηση των μαθητικών παρελάσεων και όσον αφορά την αργία της 28ης Οκτωβρίου, τώρα που γίναμε Ευρωπαίοι θα μπορούσε να μετατεθεί στις 9 Μαΐου ημέρα που η Ευρώπη γιορτάζει τη νίκη ενάντια στο χιτλερικό Άξονα.

Είναι πιο λογικό να γιορτάζεται η λήξη ενός φρικτού πολέμου παρά η έναρξή του.

Χαιρετισμός του Ταχίρ Γκιεκτσεμπέλ, Γενικού Γραμματέα της ΚΤΟΕΟΣ, για «Το Καλέμι»

Η Πλατφόρμα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων Εκπαιδευτικών «Ενωμένη Κύπρος», συγκροτήθηκε από τους εκπαιδευτικούς που αποτελούν σημαντικό τμήμα του πνευματικού κόσμου αυτής της χώρας. Οι εκπαιδευτικοί και η εκπαίδευση βαρύνονται με ευθύνες για το διαχωρισμό στην Κύπρο. Συνεπώς οφείλουμε να συμβάλουμε στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό στην επίτευξη μιας ενωμένης Κύπρου.

Η στενή συνεργασία μεταξύ των εκ-

παιδευτικών των δύο κοινοτήτων είναι απαραίτητη για να επιτύχουμε μια ενωμένη Κύπρο. Με τη συνεργασία θα φέρουμε πιο κοντά το στόχο μας, και παράλληλα θα συμβάλουμε στη δημιουργία συνθηκών που θα υποβοηθούν τη βιωσιμότητα μιας λύσης. Είμαι ευτυχής που συμμετέχω στην Πλατφόρμα «Ενωμένη Κύπρος», μαζί με προοδευτικούς εκπαιδευτικούς, και πιστεύω ότι η έκδοση του Ελληνοκυπριακού τμήματος «Το Καλέμι» θα φέρει νέο φως στα σχολεία, κάτι ιδιαίτερα σημαντικό αφού για να καταφέρουμε να ρίξουμε τα τείχη θα πρέπει πρώτα να ρίξουμε τα τείχη στα μυαλά των ανθρώπων.

Το κύκνειο άσμα του εθνικισμού

ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

Επειδή ο πανικός των συντηρητικών κύκλων για την αλλαγή της διδασκόμενης Ιστορίας συνεχίζεται, θα αποπειραθώ να παρουσιάσω κάποιες θέσεις για τις αιτίες αυτού του πανικού.

Η αντίδραση στην απόπειρα εκσυγχρονισμού της ελληνοκυπριακής παιδείας έχει δομικά αίτια. Δεν μπορεί να αναλυθεί σε επίπεδο αφορμών που τάχα έδωσε το ΑΚΕΛ, επειδή αυτό αποτελεί την επιφάνεια, όχι την ουσία. Η ουσία της αντίδρασης είναι η γενικότερη υποχώρηση της εθνικιστικής λογικής που φαίνεται να έχει ηττηθεί σε κοινωνικό επίπεδο. Έτσι, οι συντηρητικοί κύκλοι φωνάζουν πια για να ακουστούν. Πρόκειται όμως για το κύκνειο άσμα τους. Πέρασαν ανεπιστρεπτί οι εποχές που τα λόγια τους δεν δεχόντουσαν αμφισβήτηση. Σήμερα υπάρχουν ερευνητές που αποδομούν τον εθνικιστικό λόγο αντί να τον αναπαράγουν, που μελετούν την Ιστορία αντί να την μυθοποιούν, που είναι πρώτα απ' όλα επιστήμονες και μετά δημόσιοι υπάλληλοι.

Η διαδικασία της επανένωσης δεν είναι τυχαίο που έχει ξεκινήσει τώρα. Είναι επειδή τώρα υπάρχει το απαιτούμενο ιστορικό πλαίσιο, οι απαραίτητες δηλαδή κοινωνικές προϋποθέσεις και οι κατάλληλες πολιτικές συνθήκες. Πρόκειται για την υποχώρηση του εθνικισμού σε κοινωνικό επίπεδο που αποτελεί παγκόσμιο φαινόμενο και προέρχεται μέσα από τη διαδικασία της παγκοσμιοποίησης που σχετικοποιεί την κρατική κυριαρχία επιτρέποντας αυξημένες διασυνοριακές επαφές. Από τη μια η μετανάστευση και από την άλλη η οικονομική διεθνοποίηση έχουν μεταλλάξει τόσο τη σύνθεση των εθνικών κρατών όσο και τη σημασία τους στον καινούριο παγκοσμιοποιημένο κόσμο. Σε αυτό συνέβαλε και η διεθνιστική δράση των κινημάτων που αμφισβήτησε το έθνος ως αποκλειστική μορφή κοινωνικής οργάνωσης. Στην νότια πλευρά της Κύπρου, ήδη από τη δεκαετία του 90, η κάθοδος των μεταναστών από τη μια και των ξένων επενδύσεων από την άλλη, έχουν εμπλέξει την κοινωνία μας στα παγκόσμια δίχτυα κεφαλαίου και εργασίας. Η πολυεθνοποίηση της εργασιακής διαδικασίας μεταλλάσσει τις σχέσεις της καθημερινότητας των ε/κ καθώς αυτοί έρχονται σε επαφή με άλλες εθνότητες. Κατ' επέκταση επηρεάζει και τον τρόπο που οι ε/κ αντιλαμβάνονται σήμερα το Κυπριακό. Η βελτίωση των διακοινοτικών σχέσεων αυτή τη δεκαετία με αποκορύφωμα το άνοιγμα των οδοφραγμάτων το 2003 ανατρέπει τη μονόπλευρη και μονοδιάστατη εθνική αντίληψη καθώς οι ε/κ έρχονται σε επαφή με τ/κ και μαθαίνουν περισσότερα και για τη δική τους εκδοχή της σύγκρουσης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη διάβρωση της κυρίαρχης αντίληψης μέσα από τις διαδικασίες απομυθοποίησης και αποδόμησης που πραγματοποιούνται σε κοινωνικό επίπεδο και επηρεάζουν εντέλει και την πολιτική που ακολουθείται σε κρατικό επίπεδο.

Το ΑΚΕΛ με την εκλογή του στην εκτελεστική εξουσία επαναποθετήσε την ιστορία του Κυπριακού σε τρία σημεία – αναγνώρισε τελεσίδικα τους τ/κ ως κοινότητα αποδεχόμενο την αρχή της πολιτικής ισότητας που ουσιαστικά χρονολογείται από το 1958, αναγνώρισε την Κυπριακή Δημοκρατία ως συνεταιρικό κράτος των δυο κοινοτήτων και αναγνώρισε το ελληνοκυπριακό μερίδιο ευθύνης για τις ταραχές / φασαρίες / συγκρούσεις του 1963-67. Έτσι, έκανε ουσιαστικά τρία βήματα προς την τ/κ κοινότητα και προς την επίλυση της δικαιοδικής διαφοράς. Αυτά τα βήματα προκάλεσαν τις συντηρητικές δυνάμεις του στάτους κβο με πρώτο το ΕΥΡΩΚΟ και δεύτερους την ΕΔΕΚ και τους Οικολόγους. Ο Κουτσού το είπε πρώτος ανοιχτά και ξεκάθαρα. Δεν πρέπει να λέμε ότι ήταν συνεταιρισμός επειδή τότε με την αποχώρηση των τ/κ το κράτος (μας) δεν υφίσταται. Παραδέκτηκε δηλαδή έστω και εν είδει άρνησης, ότι η μονοπώληση του κράτους από την ε/κ κοινότητα αποτελεί μέρος του προβλήματος και όχι την επίλυσή του. Επειδή αν ήμασταν συνέταιροι με τους τ/κ το 1960 πρέπει να αποδείξουμε ότι αυτοί ευθύνονται αποκλειστικά για την διάλυση του δικαιοδικού κράτους. Έτσι ακολουθούν ο Ομήρου και ο Περγίκης που μας τονίζουν το κυρίαρχο εννοιακό πλαίσιο της “τουρκο-ανταρσίας” ή της “τουρκοκυπριακής ανταρσίας”.

Βέβαια η έννοια της “τουρκο-ανταρσίας”, κατασκευή του ΕΟΚΑτζικού κατεστημένου, βασίζεται σε μια αντίληψη των τ/κ ως προδοτών και ως εχθρών εντός των τειχών που αρνήθηκαν να αποδεχθούν την κυπριακή ανεξαρτησία. Όμως, η έννοια της Κύπρου και της ανεξαρτησίας της σε αυτή τη λογική δεν μπορεί να διαχωριστεί από τη “λογική του ελληνισμού”, που δεν μπορεί να κατανοήσει την Κύπρο αυτόνομα αλλά μόνο στην χειρότερη περίπτωση ως ελληνική επικράτεια και στην καλύτερη ως δεύτερο ελληνικό κράτος. Αυτή η λογική έχει ξεπεραστεί μέσα από την μετα-αποικιακή εμπειρία που ακολούθησε. Τώρα, η πλειοψηφία των Κυπρίων βόρεια και νότια της πράσινης γραμμής αντιλαμβάνεται την Κύπρο ως αυτόνομη οντότητα και αυτό είναι αποτέλεσμα μιας μακράς ιστορικής πορείας που δεν επέτρεψε την εδραίωση και τη νομιμοποίηση του διαχωρισμού που επιβλήθηκε οριστικά το 74. Το δικαιοδικό κράτος του 60, πέρα από τη συνταγματική του περιπλοκότητα απέτυχε τελικά επειδή λίγοι πίστεψαν σ' αυτό. Οι εθνικιστικές ηγεσίες των δύο κοινοτήτων και οι παραστρατιωτικές τους ομάδες κατάφεραν να επιβάλουν το διαχωρισμό και την πρώτη διχοτόμηση. Όμως, το πέτυχαν αυτό επειδή τότε η εθνικιστική αντίληψη καθόριζε την ιδεολογική ορθοδοξία. Σήμερα, αν οι δυο κοινότητες προχωρήσουν σε συμφωνία, οι δυνάμεις του εθνικισμού δεν έχουν πια ούτε το κοινωνικό ούτε το πολιτικό έρεισμα να την ανατρέψουν. Και αυτό, επειδή η εποχή της μισαλλοδοξίας και του φανατισμού έχει περάσει ανεπιστρεπτί.

Οι Εθνικιστές Φοβούνται την Ιστορία της 'Αγωνιστικής' τους Καριέρας

ΧΡΙΣΤΟΥ ΑΧΝΙΩΤΗ

Το υπουργείο παιδείας της Κυπριακής Δημοκρατίας κατάφερε να προωθήσει την προοδευτικότερη των εγκυκλίων στην ιστορία της χώρας μας, αγγίζοντας ένα θέμα, λυμένο προ πολλού σε πολλά άλλα Ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα. Αφορά την ειρηνική συνύπαρξη των δυο κυριοτέρων κοινοτήτων που ζουν στην χώρα μας, κάτι το οποίο υπήρξε καθημερινή πρακτική (των απλών ανθρώπων) για πολλούς αιώνες ως πριν την δεκαετία του 1960, μέχρι που εμφανίστηκαν από τις ελίτ οι δυο εθνικισμοί, ο Ελληνικός και ο Τούρκικος. Ο κάθε ένας τους τράβηξε την δική του πορεία – τραβώντας ο ένας από την μια και ο άλλος από την άλλη, μέχρι που μας χώρισαν στα δυο. Πιθανό δε να το κατάφεραν με τον χειρότερο τρόπο με τον οποίο μπορούσε αυτό να συμβεί, μια και οι δυο ομάδες αποτελούνταν από φανατικούς εθνικιστές.

Το υπουργείο τρέχει έστω και με 50 χρόνια καθυστέρηση να διορθώσει τα πράγματα, προσπαθώντας να προωθήσει μια πολιτική ειρηνικής συνύπαρξης, κινούμενο μέσα στα πλαίσια των μοντέρνων αστικών δημοκρατιών, οι οποίες θεσμικά έχουν καθιερώσει τέτοιες πολιτικές τους τελευταίους δυο αιώνες, αφήνοντας την Κύπρο ουραγό. Τέτοιου είδους πολιτικές κάνουν το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σημαντικό στο Κυπριακό και προσφέρουν Ευρωπαϊκές εμπειρίες από άλλες, επίσης πολύπαθες, περιοχές της Ένωσης. Όπως είπε και κάποιος πολιτικός, αν η πολιτική ειρηνικής συνύπαρξης εφαρμοζόταν στα σχολεία πριν το αιματοκύλισμα των δεκαετιών 1960 και 1970, ίσως να μην συνέβαιναν τα τόσα τραγικά γεγονότα.

Παρ' όλα αυτά υπάρχουν άτομα τα οποία δεν αντέχουν την ειρηνική συνύπαρξη και την πολεμούν με οποιοδήποτε τρόπο μπορούν. Διάφοροι κάλεσαν τους εκπαιδευτικούς να μην έχουν πάρε δώσε με μαθητές και εκπαιδευτικούς στα κατεχόμενα, με το ψευδοδίλημα ότι με αυτό τον τρόπο αναγνωρίζουν τις αρχές στα κατεχόμενα. Αυτό που δεν τολμούν να πουν είναι ότι δε θέλουν επαφές μεταξύ των μαθητών των δυο κοινοτήτων, σε μια προσπάθεια να κρατήσουν τις νεολαίες μακριά τη μια από την άλλη για να μη δημιουργηθούν δυναμικές επανένωσης της Κύπρου και να παραμείνουν τα τετελεσμένα του πραξικοπήματος και της εισβολής. Εκβιάζουν το Υπουργείο να μην προχωρήσει σε μια πιο γενναία κίνηση, η οποία σαφώς θα βοηθήσει τη βελτίωση των δικοινοτικών σχέσεων.

Έτσι, ενώ υπάρχει φιλικότερο κλίμα προς τους Ελληνοκυπρίους μέσα στα Τουρκοκυπριακά σχολεία – τα οποία δουλεύουν με ανανεωμένα μυαλά και βιβλία, ιδιαίτερα στην Ιστορία – στην Ελληνοκυπριακή μαθητική κοινότητα υπάρχει ένα πιο εχθρικό κλίμα προς τους Τουρκοκύπριους. Υπάρχουν μάλιστα περιπτώσεις που βγαίνουν ναζιστικά επιχειρήματα και ανακοινώσεις. Τα βιβλία Ιστορίας τα οποία έπρεπε να γραφτούν για να ξεπεράσουν τις αποσιωπήσεις που χαρακτηρίζουν τα υφιστάμενα, αντιμετωπίζουν μια λυσσασμένη μεγάλη αντίσταση, με σκοπό να μπλοκάρουν την ανάπτυξη ειρηνικής συνύπαρξης.

Παρόλο που μοιάζει σουρεαλιστικό, θα πρέπει να υπάρχουν σοβαροί λόγοι που ωθούν κάποιους να αντιστέκονται με αυτό τον τρόπο. Ένας λόγος μπορεί να είναι ο φόβος του αγνώστου. Και ο φόβος είναι ένας παράγοντας που δεν αφήνει τους ανθρώπους να κάνουν βήματα μπροστά και έτσι είτε μένουν στο σημειωτόν, είτε πάνε πίσω. Ένας άλλος είναι ότι και στις δυο κοινότητες της Κύπρου έχουμε εγκληματίες πολέμου οι οποίοι σε μια επανένωση πιθανό να αλλάξουν κοινωνικό καθεστώς και οι οποίοι κρατούν

ακόμα νήματα σε κάποιους χώρους. Απ' ότι φαίνεται, αυτό περιλαμβάνει και την εκπαίδευση.

Δυστυχώς, η πρώτη κατηγορία πολιτών υποκύπτει μέσω του φόβου στην δεύτερη κατηγορία. Αυτή η δεύτερη, εκτός του ότι διαθέτει το ιστορικό θράσος του εθνικού πρωταγωνιστή, έχει – σε βαθμό δυσανάλογο του αριθμού της – έλεγχο πάνω στο βαθύ κράτος, το οποίο έρχεται από την δεκαετία του εξήντα με τα πλοκάμια οικογενειακών δέντρων. Η πρώτη κατηγορία, η θυματοποιημένη, βάζει το κεφάλι μέσα στην άμμο, θεωρώντας ότι αν πούμε τα πράγματα παραποιημένα σε σχέση με το τι έγινε στο παρελθόν, θα κάνουμε καλύτερη εντύπωση στους Ευρωπαίους συμμάχους και θα εμφανιστούμε ως τα μοναδικά θύματα σ' αυτή την ιστορική διένεξη. Σαφώς, αυτή η συμπεριφορά δεν αποδίδει ποτέ και το μόνο που καταφέρνει είναι το αντίθετο. Άσε που το ψέμα δεν πρέπει να αποτελεί κριτήριο αποφάσεων.

Στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα, οι ακραίοι βρίσκονται στον χώρο του Ραούφ Ντενκτάς και του γιου του. Στην Ελληνοκυπριακή κοινότητα αυτοί βρίσκονται πιο απλωμένοι μέσα στην κοινωνία, παρόλο που είναι μια μειοψηφία. Αυτοί αντιστέκονται και στην αλλαγή των βιβλίων της Ιστορίας, η οποία δεν συμπεριέλαβε τα εγκλήματα αυτών και των ομοίων τους τη δεκαετία του '60 εναντίον της Τουρκοκυπριακής Κοινότητας. Ούτε και τα άλλα 'κατορθώματά' τους κατά την διάρκεια του εθνικιστικού πραξικοπήματος. Γι' αυτό και δε θέλουν την αλλαγή των παρόντων βιβλίων, τα οποία κρύβουν τον πραγματικό τους ρόλο. Από τότε, αυτοί έχουν κρυφτεί πίσω από τα εγκλήματα του Τούρκικου στρατού, τον οποίο αυτοί έφεραν μέσω της 'αγωνιστικότητας' του μεγάλου «πατριώτη». Είναι αυτοί που τη φαντασική γραμμή των συνόρων την κάνουν πραγματική, οδηγώντας χιλιάδες αθώους στο να χάνουν τη ζωή τους. Γι αυτούς η γραμμή κατάπαυσης του πυρός είναι τόπος πολεμικών συγκρούσεων και η ειρηνική συνύπαρξη με τους συμπατριώτες τους μια οδυνηρή εμπειρία και για τους ίδιους και για όσους κατάφεραν να πείσουν.

Είναι κατανοητό ότι τέτοιου είδους άνθρωποι έχουν κτίσει ένα φαντασικό κόσμο μέσα στο μυαλό τους ως αντιστάθμισμα των εγκλημάτων τους, κρυβόμενοι πίσω από τα 'μεγάλα' ιδανικά της 'φυλής.' Ταυτόχρονα τα κατάφεραν να τον μεταφέρουν και σε άλλους – όπως τα παιδιά τους και τα εγγόνια τους – τα οποία βέβαια θα ντρέπονταν αν ο ρόλος τους δεν ντυνόταν με πατριωτικό πέπλο. Όμως μια χώρα δεν μπορεί να αφήνει τις προοπτικές της ειρήνης να τις καπηλεύονται άτομα τα οποία πέρασαν τη ζωή τους κάτω από εθνικιστικό μίσος και πολεμικές προοπτικές.

Άσε κιόλας που όταν γίνεται πόλεμος αυτοί κρύβονται στα μετόπισθεν, δηλαδή στις νότιες ακτές της Κύπρου. Τη διεκπεραίωση των πολέμων αναλαμβάνουν όπως πάντα κάποιος άλλοι, οι οποίοι δεν έχουν πλουτίσει μέσω του φωτοστέφανου του μεγάλου πατριώτη.

"Για τας δόξας των φυλών και τα μεγαλεία των εθνών"

Ο όρκος στη σημαία

ΠΑΥΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

«Ορκιζόμεθα ότι

υπό την σκιά των ιερών μας τούτων συμβόλων ανδρούμενοι,
θα τα διαφυλάξωμεν αγρόπνως,

μετ' αυτοθυσίας δε υπερμαχόμενοι των ιδεωδών της πατρίδος,
αόκνως θα μεριμνήσωμεν δια την δόξαν της φυλής
και το μεγαλείον του έθνους»

Ο όρκος δίνεται από τους μαθητές σημαιοφόρους και παραστάτες κατά την παραλαβή των τριών ιερών συμβόλων στη διάρκεια της σχολικής γιορτής της 28ης Οκτωβρίου. Τα τρία ιερά σύμβολα είναι το λάβαρο του σχολείου (!), η ελληνική σημαία και η κυπριακή σημαία.

Δε νομίζω ότι ένα σχολείο που βάζει τα παιδιά του να δίνουν όρκους για οτιδήποτε, μπορεί να θεωρηθεί ως ένα παιδαγωγικά αποδεκτό ίδρυμα. Οι όρκοι δεν ταιριάζουν ούτε με το κριτικό πνεύμα, ούτε με το σεβασμό στο ξεχωριστό της προσωπικότητας του κάθε μαθητή, ούτε με το δικαίωμα της εξέλιξης των απόψεων και θέσεων στη ζωή του κάθε ατόμου. Ένας όρκος είναι μια εφ' όρου ζωής δέσμευση, και η καταπάτησή του – όταν δεν συνεπάγεται τη δικαιολόγηση της ποινής του θανάτου κάτω από ειδικές συνθήκες – είναι συνώνυμη του ηθικού θανάτου. Ποιος μας δίνει το δικαίωμα να βάζουμε δεκαεφτάχρονα παιδιά να δεσμεύονται απέναντί μας με ένα στρατιωτικό όρκο, σε κάτι που εμείς οι ενήλικες επιλέξαμε;

Έπειτα, ως γνωστόν, η κυπριακή σημαία εκπροσωπεί μερικές φυλές και μερικές εθνότητες, άρα θα ταίριαζε περισσότερο ο πληθυντικός: « Δια τας δόξας των φυλών και τα μεγαλεία των εθνών»...

Γι αυτό άλλωστε και ως πολύ πρόσφατα η κυπριακή σημαία δεν αποτελούσε ούτε δόξα της φυλής ούτε μεγαλείο του έθνους. Τώρα όμως... εξελίχθηκε και... αποτελεί. Διότι απορρίπτεται από την τουρκοκυπριακή πλευρά και μπορεί να χρησιμοποιηθεί διαιρετικά. Εκπροσωπεί σταδιακά στο υποσυνείδητο πολλών ελληνοκυπρίων το όραμα για μια καθαρά Ελληνοκυπριακή Δημοκρατία, απαλλαγμένη από κάθε «ξένη» εθνολογικά «κηλίδα».

Αυτό όμως που κάνει τους συγκεκριμένους στίχους τελείως απαράδεκτους είναι ο εθνοφυλετικός τους χαρακτήρας. Παραπέμπει σε μια μη δημοκρατική αρχαϊκή, στρατιωτική περίπου αντίληψη σχολείου, που δεν συνάδει πλέον με κανένα από τους σύγχρονους στόχους της Παιδείας και δη της Ευρωπαϊκής Παιδείας. Οπωσδήποτε αποτελεί προσβολή για όσους μαθητές και καθηγητές δεν ασπάζονται τις εθνοφυλετικές αντιλήψεις αλλά και για όσους απλά ανήκουν σε άλλη φυλή ή άλλο έθνος.

Το μικρό αυτό κειμενάκι αναδεικνύει το ρόλο του κρυφού ή άτυπου αναλυτικού προγράμματος στη συντηρητικότητα του σχολείου και σχετικοποιεί τις μεγάλες συζητήσεις που γίνονται για τα επίσημα αναλυτικά και τους νέους στόχους της Παιδείας. Για την ακρίβεια, φαίνεται ότι μέσα στο χώρο της δημόσιας εκπαίδευσης υπάρχει κάτι σαν «βαθύ κράτος» που δε μεταβάλλεται, παραμένει αναλλοίωτο, άσχετα με τις οποιοσδήποτε εναρμονιστικές προς την ευρωπαϊκή παιδεία ρυθμίσεις.

Πώς αλλιώς μπορεί να εξηγηθεί το γεγονός ότι κάθε 28η Οκτωβρίου, απαγγέλλεται ο συγκεκριμένος όρκος σε δεκάδες σχολεία και σε κανένα απ' αυτά δε γίνεται αντιληπτό ότι αυτός είναι σε αντίφαση – για να πούμε το ελάχιστο – με τους νέους στόχους της εκπαίδευσης, για το δημοκρατικό, πολυπολιτισμικό, μη ρατσιστικό ευρωπαϊκό Σχολείο;

Προκαλεί πάντως εντύπωση και η μη παρέμβαση του Υπουργείου Παιδείας και η μη παρέμβαση της Επιτρόπου Διοίκησης στο ζήτημα.

Πρόσφατα, με αφορμή τη μαθητική παρέλαση της 28ης Οκτωβρίου, καθηγητές Φυσικής Αγωγής άνοιξαν το ζήτημα του κατά πόσον αρμόζει πια η διοργάνωσή τους. Πολύ σωστά έδωσαν έμφαση στην παιδαγωγική διάσταση της διαδικασίας επιλογής των μαθητών για την παρέλαση και του τρόπου διεξαγωγής της. Θα λέγαμε όμως ότι το μεγαλύτερο μειονέκτημα των μαθητικών παρελάσεων είναι ακριβώς η καταγωγή τους,

που είναι άρρηκτα δεμένη με τη φύση τους: Άρχισαν στην Ευρώπη με τον Μουσολίνι, που στόχευε να οργανώσει τους νέους σε στρατιωτικά τάγματα (τους «Μελανοχίτνες» της Balilla), συνεχίστηκαν στη Γερμανία του Χίτλερ που μιμήθηκε τον πρώτο (Νεολαία των Ναζί) και μεταφέρθηκαν στην Ελλάδα του Μεταξά, που μιμήθηκε και τους δύο (ΕΟΝ). Ο Μουσολίνι πέθανε, καταργήθηκαν οι στρατιωτικού τύπου μαθητικές παρελάσεις στην Ιταλία.

Ο Χίτλερ πέθανε, έγινε το ίδιο στη Γερμανία. Ο Μεταξάς πέθανε (;), αλλά οι παρελάσεις μονιμοποιήθηκαν, και εξάχθηκαν μάλιστα και στην Κύπρο! Καιρός είναι – παρά τις όποιες ακροδεξιές αντιδράσεις – το ζήτημα να συζητηθεί σοβαρά και χωρίς φόβο. Οι στρατιωτικού τύπου μαθητικές παρελάσεις δεν έχουν νόημα, πρέπει να καταργηθούν. Εκτός κι αν σιωπηλά συμφωνούμε με τους στόχους των εμπνευστών τους, δηλαδή στοχεύουμε να προετοιμάσουμε μαθητές και μαθήτριες να σχηματίσουν στρατιωτικά τάγματα νέων, για να δέρνουν μέχρι θανάτου αντιφρονούντες, με τον ενθουσιώδη εθνικό φανατισμό που στο μεταξύ θα τους εμποτίσουμε. Όμως, λίγοι εκτός σχολείων ξέρουν το κόστος σε εκπαιδευτικές ώρες για προετοιμασία της παρέλασης (επί δεκαπέντε μέρες δεν μπορείς να κάνεις μάθημα από τις πρόβες της μπάντας με τα ταμπούρα), αλλά και την «εσωτερική» διάσταση του στρατιωτικού εορτασμού: Σε μια καθαρά στρατιωτική τελετουργία παράδοσης των «ιερών συμβόλων», οι μαθητές που έχουν επιλεγεί – με ένα άσχετο κριτήριο (επίδοση στα μαθήματα) – να τα παραλάβουν και να τα περιφέρουν στην τελετή, καλούνται να δώσουν και ένα καθαρά στρατιωτικό όρκο!

Και βέβαια, πολύ περισσότερο, η πλήρης απουσία των εκπαιδευτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων. Όλα δείχνουν μια αγία οικογένεια, της οποίας τα μέλη συνεργάζονται ομαλά για να κρύψουν τις ντροπές της.

Συμβαίνει κατά πάσα πιθανότητα το εξής, κι αυτό αφορά στην εναρμόνιση ευρύτερα κι όχι μόνο στα της Παιδείας. Εναρμονίζονται ή εκσυγχρονίζονται το σύνταγμα και οι νόμοι, πολλές μάλιστα φορές με συνοπτικές διαδικασίες από τη Βουλή, αλλά από κει και πέρα οι κανονισμοί και οι άτυπες – αλλά πολύ δυνατές – συνήθειες παραμένουν εκεί. Κατά κάποιον τρόπο το καπέλο είναι ευρωπαϊκό και το κεφάλι τριτοκοσμικό κατάλοιπο. Ποιος τώρα ευρωπαϊκός θεσμός θα πάρει πρέφια τι γίνεται και τι λέγεται στην ελληνική γλώσσα σε αυτή τη γωνιά της Γης;

Η γνώμη μας είναι ότι θα πρέπει πλέον να χρησιμοποιήσουμε την ιδιότητα μας του πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα εκπαιδευτικά ζητήματα και να ζητήσουμε κάποιου είδους ευρωπαϊκή παρέμβαση ή έστω διαφάνεια στην «κρυμμένη παιδεία». Θα ήταν καλά αυτή η παρέμβαση να αφορά την Κύπρο, την Τουρκία και την Ελλάδα, ίσως και άλλες χώρες που προέρχονται από την Οθωμανική αυτοκρατορία.

Ο «Φιλελεύθερος» σκλάβος της διχοτομικής μιζέριας συντακτών του

ΚΩΣΤΗ ΑΧΝΙΩΤΗ

Στην τελευταία σελίδα του Καλεμιού δημοσιεύεται η ανακοίνωση μας για την επίσκεψη που διοργανώσαμε σε σχολεία των Τουρκοκυπρίων. Στην εφημερίδα «Φιλελεύθερος» της Κυριακής 2 Νοεμβρίου εμφανίστηκε το υβριστικό κείμενο που αναδημοσιεύουμε δίπλα.

Κάθε χρόνο χρησιμοποιούμε κάποιες από τις αργίες μας για να επισκεφθούμε Τουρκοκύπριους εκπαιδευτικούς και μαθητές όταν τυγχάνει τα σχολεία τους να εργάζονται. Και πράγματι όπως λέει ειρωνικά ο αρθρογράφος -λιβελογράφος του Φιλελεύθερου στον οποίο φυσικά είχαμε στείλει την ανακοίνωση, καμαρώνουμε για τον προοδευτισμό μας και τον ειρηνισμό μας. Κυρίως όμως κύριε καμαρώνουμε που καταφέραμε τα τέσσερα προηγούμενα πέτρινα χρόνια της διχοτομικής έξαρσης να κρατήσουμε την ελπίδα της επανένωσης της Πατρίδας μας ζωντανή μέσα στο χώρο τουλάχιστον της Παιδείας. Και ναι περνούμε τα οδοφράγματα που άνοιξαν μετά από τους μαζικούς αγώνες των Τουρκοκυπρίων αλλά διευρύνθηκαν και με προσπάθειες πολλών Ελληνοκυπρίων έστω και με τους «συνοριακούς όρους του κατακτητή» όπως λες. Μαζί μας δεκάδες χιλιάδες Κύπριοι (όπως και πολλοί δημοσιογράφοι σας υποθέτω) και στηρίζουμε μεγάλο μέρος της ελπίδας μας για επανένωση πάνω σε αυτήν ακριβώς την επικοινωνία την οποία επιδιώκουμε και καλλιεργούμε. Και ακριβώς πάνω σε αυτή μας την επιμονή οικοδομήσαμε την δικοινοτική πλατφόρμα των εκπαιδευτικών την οποία θεωρούμε προς πληροφωρία σου έργο ζωής.

Υποχρεωτική προϋπόθεση και η πιο σημαντική για την όποια συνενωτική λύση είναι η επιθυμία των Κυπρίων να συνυπάρξουν, το συναπάντημα τους και η καλλιέργεια της κουλτούρας της συμβίωσης. Οι πολιτικές της λύσης έπονται. Χωρίς αυτήν την επιθυμία και αυτή την κουλτούρα λύση δεν υπάρχει. Θεωρούμε ότι από τον τρόπο που λειτουργεί κανείς σε σχέση με την οικοδόμηση αυτής της επιθυμίας φαίνεται αν θέλει επανένωση ή διχοτόμηση και παράδοση της μισής Κύπρου στην Τουρκία. Και επειδή δρούμε δικοινοτικά για να οικοδομήσουμε το δικοινοτικό μέτωπο της λύσης, πώς αλλιώς θα γίνει «αρθρογράφε», μπορούμε να σας πούμε ότι οι διχοτομιστές και στις δύο κοινότητες πουλούν την διχοτόμηση τους περιτυλιγμένη στο ίδιο μπαγιάτικο χαρτί της εθνοπροσύνης ακριβώς με τον ίδιο τρόπο. Προσπαθούν να εμποδίσουν πάντα οποια-

δήποτε προσπάθεια δικοινοτικής συνεννόησης με χίλιους τρόπους, με την προβολή πραγματικών ή και ψεύτικων διλημάτων, με προφάσεις, με καθυστερήσεις, με ψευτιές, με λιβέλους, με προπηλακισμούς, με «περιρρέουσες ατμόσφαιρες». Είναι αυτοί που με επιμονή δεκαετιών, αυτό το αναγνωρίζουμε, οικοδομούν τα δύο κράτη μέσα από τις αντιτιθέμενες εθνικές τους επιδιώξεις.

Το συγκεκριμένο κείμενο σας είναι ένα κείμενο πρώτα απ όλα χαμηλής ηθικής. Μέσα σε λίγες γραμμές κατάφερε να δώσει ένα ρεσιτάλ κίτρινης δημοσιογραφίας υπολόγητας αλλά και χαμηλής ευθύνης. Ας δούμε σύντομα μεν αναλυτικά δε τα σημεία.

1) Δεν είναι σαφές στον αναγνώστη ποια είναι η είδηση και ποιο το σχόλιο. Πχ ...εφάρμοσαν πρόνοια, αναφέρεται στο κείμενο, του σχεδίου Ανάν. Αυτό δεν το λέμε εμείς, ούτε που σκεφτήκαμε με όρους εφαρμογής του σχεδίου Ανάν. Πρόκειται για σχόλιο του «αρθρογράφου» που εμφανίζεται σαν κομμάτι της είδησης. Γιατί το λέει; Θέλει να πει ότι στηρίξαμε το σχέδιο Ανάν; Ας μας ρωτούσε και θα του το λέγαμε. Πράγματι οι ιδρυτές της Πλατφόρμας είχαμε στηρίξει το σχέδιο μαζί πάλι με πολλές δεκάδες χιλιάδες συμπατριώτες μας Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους. Πιστεύουμε ότι η δικοινοτική υποστήριξη του σχεδίου από τόσο πολλούς ανθρώπους τρομάζει τους διχοτομιστές. Μετά από τόσα χρόνια πολέμου και αίματος οι Κύπριοι είμαστε σε θέση να οικοδομούμε την ελπίδα της επανένωσης. Δεν τα καταφέραμε το 2004 θα τα καταφέρουμε ελπίζουμε σύντομα. Αν η λύση που θα μας προταθεί είναι καλύτερη από την προηγούμενη είμαστε έτοιμοι να απολογηθούμε για το λάθος μας.

2) Προσπαθεί το κείμενο να καλλιεργήσει την εντύπωση ότι υπακούμε σε υπουργικές εγκυκλίους ή σε κάποιο κόμμα και να υποσκάψει τη δικοινοτικότητα της Πλατφόρμας και φυσικά την εμπιστοσύνη που οικοδομήσαμε οι Ελληνοκύπριοι της Πλατφόρμας με τους Τουρκοκύπριους της Πλατφόρμας. Η Πλατφόρμα των εκπαιδευτικών οικοδομεί την δικοινοτική της δράση ανεξάρτητα από οποιοδήποτε κόμμα. Είναι ανέντιμο να λέει κάποιος το αντίθετο με τόση ανευθυνότητα.

3) Μπορεί το κείμενο να προσπαθεί να πλήξει τον υπουργό ή το ΑΚΕΛ. Γνωρίζει όμως ότι οι επισκέψεις δεν στηρίζονται από τις «ανιστόρητες υπουργικές εγκυκλίους» και ούτε από τις «κομματικές ανοητολογίες», κακώς μάλιστα κατά την άποψη μας. Δεν γνωρίζουμε αν αυτός που έγραψε το κείμενο είναι δημοσιογράφος αλλά και να μην είναι θα έπρεπε η εφημερίδα να του υποδείξει το περιεχόμενο των «ανιστόρητων εγκυκλίων» γιατί έχει την ευθύνη να προστατεύει τους πολίτες από τα ψέματα.

4) Αναφέρεται ο συγγραφέας στην Πλατφόρμα των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων εκπαιδευτικών «Ενωμένη Κύπρος» και κοτσάρει δίπλα μια παρένθεση «των δύο κρατών προφανώς». Και πάλι: γιατί η εφημερίδα δεν του είπε ότι είναι ενάντια σε κάθε δημοσιογραφική δεοντολογία να ρίχνει κανείς ένα ...προφανώς και να λέει ότι του καπνίσει;

5) Για μας όπως λέμε στην ανακοίνωση μας ένας καλός τρόπος να κάνουμε κάτι πολύ χρήσιμο για τον τόπο μας την ημέρα του αντιφασιστικού αγώνα ήταν να κάνουμε κάτι ενάντια στη διχοτόμηση. Γιατί κάνει ο κύριος που γράφει ότι δεν καταλαβαίνει; Δοσίλογοι κατά την άποψη μας εδώ και τώρα αλλά και από πριν σε βαθμό που χρονικά οι ζωές τους συναντιούνται κιόλας με τους δοσίλογους της γερμανικής κατοχής, είναι οι προαγωγοί της διχοτόμησης.

6) Το επόμενο σημείο είναι το αν «ζητήσαμε άδεια από τις σχολικές εφορίες των κατεχομένων σχολείων». Όχι δεν ζητήσαμε. Αυτός ο άνθρωπος από την όλη δραστηριότητα μας να φέρουμε κοντά τους Κύπριους εκπαιδευτικούς σε μια προσπάθεια να οικοδομήσουμε μια Παιδεία η οποία να στηρίζει την ειρηνική συμβίωση των παιδιών μας σε μια ενωμένη Κύπρο θυμήθηκε τις σχολικές εφορείες. Άμα επιλέγεις την ακινησία μπορείς να βρεις χίλιες δικαιολογίες μερικές από τις οποίες μπορεί να είναι και βάσιμες. Δεν έχουμε πλέον την πολυτέλεια για τέτοια. Όσοι θέλουν να εργαστούν ενάντια στη διχοτόμηση πρέπει να το κάνουν τώρα κι όχι μετά. Όσοι κάνουν πως δεν βλέπουν το χρόνο να περνά έχω την εντύπωση πως φοβούνται την δική τους ... ιστορία

Στην τελευταία σελίδα του Καλεμιού δημοσιεύεται η ανακοίνωσή μας για την επίσκεψη που διοργανώσαμε σε σχολεία των Τουρκοκυπρίων.

7) Τέλος ο συγγραφέας σε μία ακόμα επίδειξη χαμηλού ήθους προσπαθεί να προκαλέσει προβλήματα ανάμεσα σε μας και τους γονείς των μαθητών μας και επίσης να μας θίξει επαγγελματικά. Παρ' όλο που οι ιδέες δεν έχουν ηλικία θα έλεγα ότι ο άνθρωπος που έγραψε το κείμενο είναι κάποιος ηλικίας. Έρχεται ο άνθρωπος από την εποχή που για να γίνεις δάσκαλος στο ελληνοκυπριακό σχολείο έπρεπε να έχεις τα κατάλληλα πιστοποιητικά εθνικοφροσύνης. Αυτό προκάλεσε πολλά κακά στον τόπο. Και μόνο το γεγονός ότι μια τέτοια άποψη εμφανίζεται σε μια εφημερίδα που θέλει να είναι έγκυρη πληγώνει το επίπεδο του πολιτισμού της χώρας μας. Ντροπή σου άνθρωπε, που δεν σε γνωρίζουμε, ντροπή Φιλελεύθερε που σε γνωρίζουμε.

Το κείμενο του «Φιλελεύθερου»

Πλατφόρμα του «Ναι» ανήμερα του «Όχι»

Το είδαμε και αυτό το απίστευτο: Είκοσι, λέει, καθηγητές (πιστοί στις κομματικές ανοητολογίες και τις ανιστόρητες υπομνηστικές εγκυκλίους) «αξιοποίησαν» την αργία της 28ης Οκτωβρίου, και εφάρμοσαν πρόνοια του Σχεδίου Ανάν, όπως υιοθετείται από την «Πλατφόρμα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων εκπαιδευτικών», με την επωνυμία «Ενωμένη Κύπρος» (των «δύο κρατών», προφανώς!) Οι είκοσι, λοιπόν, εκπαιδευτικοί πέρασαν το οδόφραγμα (πάντα με τους «συνοριακούς» όρους του κατακτητή) και λόγω και της ημέρας (28η Οκτωβρίου, που η Ελλάδα αντιμετώπισε τον φασισμό και η Τουρκία τον στήριξε) συνομίλησαν «για τις αρνητικές συνέπειες του πολέμου, τα δεινά του» κ.λπ. (είπαν κάτι, άραγε, και για τους δωσίλογους και μαυραγορίτες της κατοχής;) Και επέστρεψαν καμαρώνοντας για τον... προοδευτισμό και τον «ειρηνισμό» τους! Ας πούμε ότι κατανοούμε εκπαιδευτικούς που την 28η Οκτωβρίου δεν ένιωσαν την ανάγκη να δουν τους μαθητές τους που παρέλασαν με τα λάβαρα των κατεχόμενων σχολείων μας. Άδεια μετάβασης από τους ιδιοκτήτες έλαβαν; Από την Εφορεία των (εκατοντάδων κατεχόμενων) Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων έλαβαν; Από τους γονείς των παιδιών που θα (παρα)διδάξουν έλαβαν;

ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ:

Από την πρόκληση στην πράξη

ΤΟΥ ΠΟΛΗ ΑΝΙΦΤΟΥ

Οι οργανισμοί που επενδύουν περισσότερο στην κατάρτιση και επαγγελματική ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού γίνονται πιο ανταγωνιστικοί απέναντι σε αυτούς που επενδύουν λιγότερα.

New York Times, 31 Μαρτίου, 2002

Δεν είναι τυχαίο που η ηλεκτρονική μάθηση δεν έχει ακόμα πάρει την θέση που της αρμόζει στην εκπαίδευση. Παρά την όλο και αυξανόμενη χρήση του διαδικτύου, πολλοί χρήστες είναι διστακτικοί να δοκιμάσουν ενώ οι πιο ενήμεροι ανησυχούν για την ασφάλεια και τα προσωπικά τους δεδομένα.

Έτσι έχουμε ενδεικτικά παραδείγματα αποτυχημένων προσπαθειών εφαρμογής διαδικτυακών προγραμμάτων. Στη διεθνή βιβλιογραφία καταγράφονται περιπτώσεις, πολλές από τις οποίες κωμικοτραγικές, όπως για παράδειγμα αυτή σε μια Πολιτεία των ΗΠΑ κατά την οποία είχε ζητηθεί από τους φοιτητές να εγγραφούν ηλεκτρονικά. Ενώ το 30% είχε αρνηθεί να επισκεφθεί καν την ιστοσελίδα, ένα 30% εκτύπωσε την αίτηση και την έστειλε με το ταχυδρομείο!

Είμαστε, ακόμα, όλοι μας προσκολλημένοι στην παραδοσιακή διδασκαλία στην οποία ο εκπαιδευτικός έχει την ευθύνη της μάθησης. Αυτό συμβαίνει από τον καιρό του Σωκράτη μέχρι σήμερα. Αν και μπορεί να είναι εκνευριστικό για ένα μαθητή να κάθεται στο θρανίο, εντούτοις, έχει συνηθίσει σε αυτή τη μορφή εκπαίδευσης. Ο Jerry Cappel αναφέρει ότι καθώς μπαίνεις σε μια τάξη αντιλαμβάνεσαι πως η μισή διαχέουσα ενέργεια απορρέει στην αίθουσα από τον εκπαιδευτικό, ενώ

σ τ η ν

ηλεκτρονική μάθηση ο μαθητής είναι αυτός που χρειάζεται να παραγάγει ολόκληρη την ενέργεια. Συνεχίζει, αναφέροντας πως ο εργοδότης συνήθως αναμένει από τους εργαζόμενους να εκπαιδεύονται σε ένα χώρο εκτός εργασίας και να επιστρέφουν πιο ενημερωμένοι και καταρτισμένοι στην εργασία τους. Κανείς δεν είναι συνηθισμένος να βλέπει τους υπαλλήλους του να κάθονται στον υπολογιστή και αντί να εργάζονται να μαθαίνουν.

Το τεχνολογικό περιοδικό Information Week, υπογραμμίζει ότι πρόκειται για μια αλλαγή κουλτούρας, ιδιαίτερα όταν οι χρήστες δεν είναι ιδιαίτερα ικανοί στους Η/Υ. Το ίδιο άρθρο αναφέρει ότι η απόδοση της ηλεκτρονικής μάθησης παρουσιάζει φθίνουσα πορεία όταν τα διάφορα λογισμικά δεν συνεργάζονται άψογα μεταξύ τους και όταν υπάρχουν προβλήματα σύνδεσης ή και ευρυζωνική ανεπάρκεια.

Όλα αυτά αναφέρονται, όχι για να τρομοκρατήσουν αλλά για να υποδείξουν κάποια από τα εμπόδια που πιθανόν να παρουσιαστούν στο πρόγραμμα ΔΙΑΣ και ίσως να προλάβουν αρνητικά σημεία, πιθανόν καθοριστικά, στην ευρύτερη υιοθέτηση της ηλεκτρονικής μάθησης από τη δημόσια εκπαίδευση στη χώρα μας.

Όπως προαναφέρθηκε, η σημασία και ο ρόλος που έχει να διαδραματίσει η ηλεκτρονική μάθηση και οι σύγχρονες τεχνολογίες και διαδραστικές μέθοδοι διδασκαλίας στην εκπαίδευση είναι τεράστιος. Αρκεί, με σύνεση και ορθολογιστικό προγραμματισμό να προετοιμαστούν όλα τα αρμόδια όργανα και τα στελέχη τους, όπως για παράδειγμα οι εκπαιδευτικοί με έγκαιρη κατάρτιση στην ορθή παιδαγωγικώς χρήση των ΤΠΕ, ώστε να αξιοποιηθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό και να πάρουν την αρμόζουσα θέση τους στη μαθησιακή διαδικασία.

Ενθαρρυντική εξέλιξη για μια διαφορετική μέθοδο διδασκαλίας της Ιστορίας

Η Πλατφόρμα χαιρετίζει ως ένα ιδιαίτερα σημαντικό γεγονός την πρόσφατη παρουσίαση και στην Κύπρο της έκδοσης του Κέντρου για τη Δημοκρατία και τη Συμφιλίωση στη Νοτιοανατολική Ευρώπη για την Ιστορία των Βαλκανίων. Η έκδοση που παρουσιάστηκε στην Κύπρο με τη συνεργασία του Ομίλου Ιστορικού Διαλόγου, αφορά τα τελευταία επτακόσια χρόνια της Ιστορίας των Βαλκανίων, και γι' αυτήν εργάστηκαν εξήντα επιστήμονες από όλες τις χώρες της περιοχής.

Θεωρούμε σημαντική εξέλιξη το γεγονός της συνεργασίας αυτών των επιστημόνων, καθώς και το γεγονός ότι η προσπάθειά τους άρχισε να αποδίδει καρπούς, τόσο στις χώρες της περιοχής, όσο και πέρα απ' αυτή. Επισημαίνουμε όμως με ιδιαίτερη έμφαση το ότι η έκδοση αυτή, εκτός από τη γενικότερη χρησιμότητά της για τον καθένα, απευθύνεται στον εκπαιδευτικό και στο μαθητή εισάγοντας σύγχρονες μεθόδους στη διδασκαλία του μαθήματος. Δίνοντας έμφαση στην πολλαπλότητα των πηγών, ενθαρρύνει το μαθητή να θέσει ερωτήματα και να τα διερευνήσει, μακριά από στερεότυπα και προκαταλήψεις που σκοτώνουν την ιστορική και κριτική σκέψη.

Η Πλατφόρμα καλεί το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού να αξιοποιήσει την πρωτοποριακή αυτή προσπάθεια και – εφόσον παρέχονται ειδικά για την Κύπρο πολλά αντίτυπα δωρεάν – να ενθαρρύνει τους εκπαιδευτικούς στην κατεύθυνση της χρήσης των βιβλίων αυτών ως εναλλακτικού εκπαιδευτικού υλικού – όπως εξάλλου είναι και ο ρόλος τους, στο πλαίσιο της φιλοσοφίας για την πολλαπλότητα βιβλίων και πηγών.

Επίσκεψη Ελληνοκυπρίων εκπαιδευτικών σε Τουρκοκυπριακά σχολεία

Η Πλατφόρμα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων Εκπαιδευτικών «Ενωμένη Κύπρος», αποφάσισε φέτος να τιμήσει με έναν πιο δημιουργικό και αποτελεσματικό τρόπο την επέτειο για τον αγώνα του Ελληνικού λαού κατά του φασισμού και του εθνικοσοσιαλισμού. Κλιμάκιο Ελληνοκυπρίων εκπαιδευτικών αποτελούμενο από φίλους της Πλατφόρμας, επισκέφθηκε τουρκοκυπριακά σχολεία, όπου συνομίλησε με τουρκοκύπριους εκπαιδευτικούς και μαθητές για αρκετή ώρα.

Μέσα σε ένα πολύ θετικό κλίμα φιλοξενίας – που δεν έμεινε όμως μόνο στα τυπικά αλλά προχώρησε και στην ανταλλαγή εκπαιδευτικού υλικού, απόψεων και ιδεών για το μέλλον – συνομιλήσαμε για τις αρνητικές συνέπειες του πολέμου, τα

δεινά που επέφεραν στον κόσμο ολόκληρο ο φασισμός και ο εθνικοσοσιαλισμός, για να επιβεβαιώσουμε την πεποίθησή μας πως η μόνη απάντηση στο φάσμα της καταστροφής είναι η ειρήνη, η αλληλοκατανόηση και η συμβίωση των ανθρώπων. Αυτήν ακριβώς την ανάγκη έχει σήμερα και η Κύπρος, η κοινή πατρίδα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

